

Uhkasakon lisäerien tuomitseminen kiinteistön liittämistä vesijohtoon ja jätevesiviemäriin koskevan määräyksen laiminlyönnin johdosta, Hankasalmi

Lupa- ja valvontalautakunta 26.08.2026
470/11.04.00/2024

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

1. Koska velvoitettu [REDACTED] ei ole noudattanut Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antaman määräyksen päävelvoitetta 1 kiinteistöllä [REDACTED] sijaitsevan asuinrakennuksen liittämistä vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon, päättää lupa- ja valvontalautakunta tuomita kyseistä päävelvoitetta koskevat juoksevan uhkasakon lisäerät maksettavaksi seuraavasti:

[REDACTED] tuomitaan juokseva uhkasakko, jonka kokonaismäärä on 750 euroa. Uhkasakko koostuu 250 euron lisäeristä, joita tuomitaan kolmelta kuukaudelta ajalta touko-heinäkuu 2026. Tuomittavan uhkasakon määrää on alennettu 50 % asettamispäätöksessä määrätystä.

Lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antama määräys päävelvoitteen 1 osalta ja sen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko ovat edelleen voimassa. Velvoitettua kuullaan ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista. Mikäli määräystä on ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista noudatettu, ei uusia lisäeriä tuomita.

2. Koska velvoitettu [REDACTED] ei ole noudattanut Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antaman määräyksen päävelvoitetta 2 kiinteistöllä [REDACTED] sijaitsevan asuinrakennuksen liittämistä vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon, päättää lupa- ja valvontalautakunta tuomita kyseistä päävelvoitetta koskevat juoksevan uhkasakon lisäerät maksettavaksi seuraavasti:

[REDACTED] tuomitaan juokseva uhkasakko, jonka kokonaismäärä on 750 euroa. Sakko koostuu 250 euron lisäeristä, joita tuomitaan kolmelta kuukaudelta ajalta touko-heinäkuu 2026. Tuomittavan uhkasakon määrää on alennettu 50 % asettamispäätöksessä määrätystä.

Lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antama määräys päävelvoitteen 2 osalta ja sen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko ovat edelleen voimassa. Velvoitettua kuullaan ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista. Mikäli määräystä on ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista noudatettu, ei uusia lisäeriä tuomita.

Perusteet uhkasakon lisäerien tuomitsemiselle

Uhkasakkolain 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiselle ole esitetty pätevää syytä. Velvoitetut eivät ole noudattaneet Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antaman määräyksen päävelvoitteita 1 ja 2 (sisällöltään samanlaiset) asuinrakennuksen liittämistä vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon. Rekisteritietojen perusteella velvoitetut omistavat yhä määräyksen kohteena olevan kiinteistön. Velvoitetut eivät ole toimittaneet kiinteistöstä uutta tietoa,

jonka pohjalta vesihuoltolain mukaista verkostoihin liittämismaksua olisi syytä tarkastella uudelleen.

Velvoitetuille on tuomittu juokseva uhkasakko lupa- ja valvontalautakunnan päätöksellä 28.1.2026 § 10. Tuomitsemispäätös on lainvoimainen. Velvoitetuja on kuultu uhkasakon lisäerien tuomitsemisesta, eivätkä he ole toimittaneet asiaan selitystä. Edellä mainitun tuomitsemispäätöksen perusteluihin viitaten, lupa- ja valvontalautakunta katsoo, että velvoitetuilla on ollut uhkasakkolain mukainen oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Päävelvoitteen noudattamatta jättämiselle ei ole esitetty pätevää syytä.

Uhasakkolain 10 §:n mukaisesti uhkasakon lisäeristä voidaan kerralla tuomita maksettavaksi enintään kolme kertaa peruserän suuruinen summa. Tämän ylittävältä osalta lisäerät raukeavat niiltä uhkasakkojaksoilta, jotka ovat alkaneet ennen kuin päätös uhkasakon tuomitsemisesta tehdään. Nyt tuomittavat uhkasakon lisäerät muodostuvat viimeisimmän uhkasakon tuomitsemispäätöksen lainvoimaisuuden jälkeen muodostuvista lisäeristä. Päätös on tullut lainvoimaiseksi 14.4.2026 eli uhkasakon lisäerät muodostuvat kolmelta tämän jälkeen alkavalta kuukaudelta.

Uhasakkolain 11 §:n mukaan uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, jos päävelvoitetta on olennaiselta osalta noudatettu tai velvoitetun maksukyky on merkittävästi alentunut taikka uhkasakon määrän alentamiseen on muu perusteltu syy. Viitaten aiemman tuomitsemispäätöksen valmistelun yhteydessä saatuihin selityksiin, on velvoitetujen maksukyky huomioitu siten, että uhkasakko on tuomittu asetettua pienempänä.

Kiinteistön omistajia velvoitetaan uhhasakkolain 18 §:n nojalla ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön omistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajien on ilmoitettava Laukaan lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhhasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta tuomitsemispäätöksestä merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesihuoltolaki (119/2001) 10 §

Uhasakkolaki (1113/1990) 1, 7-11, 18, 19, 22-24 §:t

Hallintolaki (434/2003) 34, 60 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Todisteellisena tiedoksiantona velvoitetuille ([REDACTED] ja [REDACTED], kummallekin erikseen)

Tiedoksi

Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus (sähköpostitse kirjaamoon)

Ristimäen vesiosuuskunta (sähköpostitse osuuskunnan puheenjohtajalle ja sihteerille)

Selostus

Aiempi käsittely

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta on määrännyt velvoitetut ([REDACTED] ja [REDACTED]) liittämään kiinteistöllä [REDACTED]

sijaitsevan asuinrakennuksen vesihuoltolain nojalla Ristimäen vesiosuuskunnan vesijohto- ja viemäriverkostoihin. Määräyksen päävelvoitteiden tehosteeksi asetettiin juoksevat uhkasakot. Määräys on lainvoimainen.

Koska kiinteistöä ei liitetty vesijohto- ja viemäriverkostoihin määräyksen määrääjän puitteissa, Lupa- ja valvontalautakunta tuomitsi uhkasakkojen peruserät ja lisäeriä maksettavaksi päätöksellään 28.1.2026 § 10. Uhkasakkojen määrää kohtuullistettiin asettamispäätöksestä. Velvoitetut saivat päätöksen tiedokseen 12.3.2026 ja päätös on saanut lainvoiman Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta 16.4.2026 saadun lainvoimaisuustodistuksen perusteella (velvoitetujen valitusajan viimeinen päivä ollut 13.4.2026). Ristimäen vesiosuuskunnalta 5.5.2026 saadun tiedon perusteella kiinteistöä ei ollut liitetty osuuskunnan verkostoihin.

Kuuleminen ennen uhkasakkojen lisäerien tuomitsemista

Velvoitettuja kuultiin uhkasakkojen lisäerien tuomitsemisesta, kuulemiskirjeen tiedoksianto suoritettiin todisteellisesti ja kirjeessä tuotiin esiin, ettei selityksen antamatta jättäminen estä asian käsittelyä. Kuulemiselle annettiin aikaa 45 vuorokautta kirjeen todisteellisesta tiedoksisaannista. Toinen velvoitetuista nouti saantitodistuskirjeen 27.5.2026, toiselle kirje toimitettiin haastemiehen välityksellä 18.6.2026. Kuulemisaika on päättynyt elokuun alussa.

Selitystä ei saapunut ja Ristimäen vesiosuuskunnalta 11.8.2026 saadun tiedon mukaan kiinteistöä ei ole liitetty verkostoihin.

Esittelijä

Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen

Valmistelija

Vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168

Lupa- ja valvontalautakunta 28.01.2026 § 10

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

1. Koska [REDACTED] ei ole noudattanut Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antaman määräyksen päävelvoitetta 1 kiinteistöllä [REDACTED] sijaitsevan asuinrakennuksen liittämistä vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon, päättää lupa- ja valvontalautakunta tuomita kyseistä päävelvoitetta koskevan juoksevan uhkasakon maksettavaksi seuraavasti:

Päävelvoitteen 1 laiminlyönnin johdosta tuomitaan [REDACTED] juokseva uhkasakko, jonka kokonaismäärä on 1000 euroa. Sakko koostuu 250 euron kiinteästä peruserästä ja 750 euron lisäeristä, joita tuomitaan kolmelta määrääjän 1.5.2025 jälkeen alkavalta kuukaudelta (kesä-elokuu, 250 euroa/kuukausi). Tuomittavan uhkasakon määrää on alennettu 50 % asettamispäätöksessä määrätystä.

Lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antama määräys päävelvoitteen 1 osalta ja sen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko ovat edelleen voimassa. Velvoitettua kuullaan ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista. Mikäli määräystä on ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista noudatettu, ei uusia lisäeriä tuomita.

2. Koska [REDACTED] ei ole noudattanut Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antaman määräyksen päävelvoitetta 2 kiinteistöllä [REDACTED] sijaitsevan asuinrakennuksen liittämistä vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon, päättää lupa- ja valvontalautakunta tuomita kyseistä päävelvoitetta koskevan juoksevan uhkasakon maksettavaksi seuraavasti:

Päävelvoitteen 2 laiminlyönnin johdosta tuomitaan [REDACTED] juokseva uhkasakko, jonka kokonaismäärä on 1000 euroa. Sakko koostuu 250 euron kiinteästä peruserästä ja 750 euron lisäeristä, joita tuomitaan kolmelta määräajan 1.5.2025 jälkeen alkavalta kuukaudelta (kesä-elokuu, 250 euroa/kuukausi). Tuomittavan uhkasakon määrää on alennettu 50 % asettamispäätöksessä määrätystä.

Lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antama määräys päävelvoitteen 2 osalta ja sen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko ovat edelleen voimassa. Velvoitettua kuullaan ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista. Mikäli määräystä on ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista noudatettu, ei uusia lisäeriä tuomita.

Perusteet uhkasakon tuomitsemiselle ja selityksen huomioiminen

Uhkakolain 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiselle ole esitetty pätevää syytä. Uhkakolain koskevan hallituksen esityksen (HE 63/1990 vp) mukaan pätevänä syynä voidaan pitää esimerkiksi sitä, että velvoitetulta on puuttunut tosiasiallinen tai oikeudellinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Pätevänä syynä päävelvoitteen noudattamatta jättämiseen voisi olla myös olosuhteiden muutos. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on lisäksi, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta. Uhkasakon lisäeristä voidaan kerralla tuomita maksettavaksi enintään kolme kertaa peruserän suuruinen summa. Tämän ylittävältä osalta lisäerät raukeavat niiltä uhkasakkojaksoilta, jotka ovat alkaneet ennen kuin päätös uhkasakon tuomitsemisesta tehdään.

Uhkakolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaan, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Edellä mainitun hallituksen esityksen mukaan oikeudellisella mahdollisuudella tarkoitettaisiin esimerkiksi oikeudellista perustetta hallita kiinteistöä. Tosiasiallinen mahdollisuus merkitsisi esimerkiksi sitä, että uhkasakkoa ei voitaisi kohdistaa siihen, joka asevelvollisuuden suorittamisen tai sairauden vuoksi ei voi suorittaa hänen itsensä tehtäviksi edellytetyjä toimia.

Uhkakolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Edellä mainitun hallituksen esityksen mukaan tarkoituksena ei ole, että velvoitetavan maksukyky olisi yksityiskohtaisesti selvitettävä jo uhan asettamisvaiheessa. Uhkasakon määrää koskeva ratkaisu voitaisiin tehdä käytettävissä olevien tietojen perusteella. Uhkasakon määrää voitaisiin

tarvittaessa alentaa tuomitsemisen yhteydessä. Uhkasakkolain 11 §:n mukaan uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, jos päävelvoitetta on olennaiselta osalta noudatettu tai velvoitetun maksukyky on merkittävästi alentunut taikka uhkasakon määrän alentamiseen on muu perusteltu syy.

Velvoitetut eivät ole noudattaneet Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 70 antaman määräyksen päävelvoitteita 1 ja 2 (sisällöltään samanlaiset) asuinrakennuksen liittämistä vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon. Velvoitetut omistavat määräyksen kohteena olevan kiinteistön. Uhkasakon asettamispäätös on lainvoimainen. Uhkasakon lisäeristä on tuomittu maksettavaksi kolme kertaa peruserän suuruinen summa.

Lupa- ja valvontalautakunta katsoo, ettei pätevää syytä päävelvoitteen noudattamatta jättämiselle ole annettu. Velvoitetut ovat antaneet selvityksiä taloudellisesta tilanteestaan. Lisäksi asiaa on selvitetty viranomaisen toimesta. Selvitysten pohjalta katsotaan, että vaikka velvoitetujen taloudellisen tilanteen voidaan todeta olevan haasteellinen, ei asiassa ole kiistattomasti osoitettu, etteikö päävelvoitteen suorittamiselle olisi tosiasiallista mahdollisuutta. Kiinteistön omistaa kaksi henkilöä (velvoitetut), joista toisella on selvitetty olevan muuta maaomaisuutta. Myöskään liittämiskustannusten kattamista koskevan lainan saannin mahdottomuutta ei voida kiistattomasti osoittaa. Velvoitetujen alentunut maksukyky on huomioitu siten, että uhkasakko on tuomittu asetettua pienempänä.

Kiinteistön omistajia velvoitetaan uhkasakkolain 18 §:n nojalla ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön omistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajien on ilmoitettava Laukaan lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta tuomitsemispäätöksestä merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto
Ristimäen vesiosuuskunta

Päätös Vs. ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus [REDACTED] ja [REDACTED] on annettu 16.5.2023 ja 4.12.2023 kehotuksia kiinteistön [REDACTED] ([REDACTED]) liittämistä vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoihin. Koska kehotuksia ei noudatettu, antoi Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva Laukaan lupa- ja valvontalautakunta 21.8.2024 § 70 asiassa vesihuoltolain (119/2001 muutoksineen) 29 §:n mukaisen liittämismääräyksen, jota tehostettiin vesihuoltolain 30 §:n nojalla kummallekin asianosaiselle erikseen asetetuilla juoksevilla uhkasakoilla. Määräyksestä ei ole valitettu ja se on Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta 13.11.2024 saadun lainvoimaisuustodistuksen perusteella lainvoimainen.

Määräyksen määräaika kului umpeen 1.5.2025. Osuuskunnalta 12.5.2025 saadun tiedon mukaan liittymäsopimusta/jäsenhakemusta ei ollut toimitettu. Velvoitettuja kuultiin uhkasakon tuomitsemisesta 19.5.2025 päivätyillä kirjeillä. Kirjeet toimitettiin todisteellisesti (saantitodistuskirjeinä) ja niissä tuotiin esiin, ettei selityksen antamatta jättäminen estä asian käsittelyä. Kuulemiselle annettiin aikaa 45 vuorokautta kirjeen tiedoksisaannista.

Velvoitetut ovat toimittaneet kuulemiseen kirjallisen selityksen 15.9.2025. Selityksessä kuvataan, kuinka velvoitetut ovat muutettuaan kiinteistölle rakentaneet jätevesikaivojen luokse imeytyskentän. Kaivot tyhjennetään kolme kertaa vuodessa. Selityksen mukaan ympäristöön ei pääse jätevettä, koska se tulee takaisin toiseen kaivoon koko ajan. Asianosaisten selvittelyjen mukaan kukaan ei tule ottamaan heiltä näytettä talousvedestä. Selityksessä viitataan myös lähialueella sijaitsevan ampumaradan aiheuttamaan pohjavesiriskiin. Selityksessä todetaan, että osuuskunnan liittymismaksu pitäisi maksaa kerralla (noin 14 000 euroa). Selityksessä vedotaan erityisesti velvoitettujen taloudelliseen tilanteeseen.

Asiaa selvitettiin velvoitettujen taloudellisen tilanteen osalta tarkemmin loppuvuodesta 2025 ja alkuvuodesta 2026. Velvoitetuilta pyydettiin asiakirjoja tilannetta koskien ja asiaa selvitettiin myös muulta viranomaistaholta.

Selitys ja sen pohjalta tehty lisäselvitykset sisältävät salassa pidettävää tietoa (laki viranomaistoiminnan julkisuudesta 621/1999, 24 § kohta 23), minkä vuoksi ne jaetaan erikseen sähköpostilla lautakunnan jäsenille.

Ristimäen vesiosuuskunnalta puhelimitse 22.1.2026 saadun tiedon mukaan kiinteistöä ei ole liitetty verkostoihin.

Esityslistan ohessa:

- Selitys 15.9.2025 kuulemiseen uhkasakon tuomitsemisen johdosta sekä selityksen jälkeen pyydetyt ja saadut lisäselvitykset (*sisältävät salassa pidettävää tietoa, Julkl 621/1999 § 24 kohta 23, jaetaan erikseen sähköpostilla lautakunnan jäsenille*)

Esittelijä Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen

Valmistelija Vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168

Lupa- ja valvontalautakunta 21.08.2024 § 70

Määräys kiinteistön liittämisestä vesijohtoon ja jätevesiviemäriin ja uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi

Päätösehdotus Koska kiinteistön omistajat eivät ole noudattaneet kehotuksia, eikä kiinteistöä ole liitetty vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta vesihuoltolain 29 §:n nojalla seuraavat velvoitteet ja asettaa uhkasakot velvoitteiden tehosteeksi. Koska kiinteistöllä on kaksi omistajaa, asetetaan kummallekin asianosaiselle oma päävelvoite ja uhkasakko.

Päävelvoite 1:

Lupa- ja valvontalautakunta määrää kiinteistön [REDACTED] omistajan [REDACTED] liittämään kiinteistöllä sijaitsevan asuinrakennuksen vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon viimeistään **1.5.2025**.

Päävelvoite 2:

Lupa- ja valvontalautakunta määrää kiinteistön [REDACTED] omistajan [REDACTED] liittämään kiinteistöllä sijaitsevan asuinrakennuksen vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoon viimeistään **1.5.2025**.

Perusteet päävelvoitteille:

Vesihuoltolaki (119/2001, muutos 681/2014) 10 §

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin.

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei kuitenkaan tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä; ja
- 2) kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai
- 2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Liittymisvelvollisuuden muodostumista kyseisellä kiinteistöllä on kuvattu tarkemmin päätöksen selostusosauudessa.

Vesihuoltolaki (119/2001) 29 §

Valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen vastaista menettelyä taikka määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa.

Ennen kiellon tai määräyksen antamista valvontaviranomaisen on mahdollisuuksien mukaan neuvoteltava tämän lain tai sen nojalla annettua säännöstä rikkoneen kanssa.

Kiinteistön liittamisestä viemäriverkostoon on annettu kaksi kehotusta, ensimmäinen kehoitus on annettu toukokuussa 2023. Vesijohtoverkostoon liittamisesta on annettu yksi kehoitus joulukuussa 2023. Kiinteistön omistajille on varattu neuvottelumahdollisuus kuulemiskirjeessä.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 1 tehosteeksi:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 500 euroa. Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 2 tehosteeksi:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 500 euroa. Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa.

Perusteet uhkasakoille:

Vesihuoltolaki (119/2001) 30 §

Valvontaviranomainen voi tehostaa 29 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella taikka että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-10, 18, 19, 22-24 §:t

Kiinteistön omistajia on kuultu liittymismääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi sekä varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Uhkasakkoon sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Kiinteistön liittämismahdollisuus verkostoihin perustuu vesihuoltolakiin. Jätevesitarkastuksia on tehty myös muilla Hankasalmen pohjavesialueilla. Pohjavesialueella sijaitsevalla ampumaradalla on voimassaoleva ympäristölupa.

Kiinteistön omistajilla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Kullekin asianosaiselle (kullekin kiinteistön omistajalle) on asetettu oma päävelvoite tehosteineen. Uhkasakkojen määrässä on huomioitu, että ne kohdistetaan erikseen kahteen asianosaiseen. Mikäli liittäminen suoritetaan ennen määräaika, asian käsittely raukeaa. Jos liittämistä ei ole tehty määräaikaan mennessä, voi lautakunta tuomita uhkasakot maksettavaksi, asianosaisia kuullaan ennen uhkasakkojen tuomitsemista. Lisäksi, mikäli ympäristönsuojeluviranomaiselle toimitetaan tutkimustulos talousveden laadusta (tarkemmat tiedot aiemmassa selvityspyynnössä ja kehotuksessa), jonka pohjalta voidaan todeta, ettei vesijohtoon liittymismahdollisuutta vesihuoltolain 10 §:n 2 momentin perusteella muodostu, raukeaa päävelvoite vesijohtoon liittymisen osalta.

Kiinteistön omistajia veloitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle omistajalle kiinteistöön liittyvästä päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuina maininnoin tai muuten todisteellisesti. Lisäksi kiinteistön omistajien on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli kiinteistön omistajuus vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Saantitodistuksilla veloitetuille ([REDACTED] , kummallekin erikseen)

Tiedoksi

Etelä-Savon ELY-keskus

Päätös

Ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Kiinteistö [REDACTED] sijaitsee Ristimäen vesiosuuskunnan vesijohto- ja viemäriverkoston hyväksytyllä toiminta-alueella, Lintusyrjän 2-luokan pohjavesialueella (muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue) sekä vesihuoltolain tarkoittaman YKR-taajama-alueen ulkopuolella. Vesiosuuskunnan toiminta-alue on hyväksytty Hankasalmen kunnanvaltuustossa 13.6.2011 (§ 22).

Kiinteistöllä on suoritettu jätevesien käsittelyä koskenut tarkastus 11.5.2023. Kiinteistö on vakituisesti asuttu ja siellä on väestötietojen mukaan kirjoilla kolme henkilöä. Kiinteistön omistajan selvityksen mukaan asukkaita on tällä hetkellä kaksi. Kiinteistön varustelu on jätevesien muodostumisen kannalta tavanomainen (vesikäymälä, suihku, pesukoneet ym.), jätevesijärjestelmä on rakennettu vuonna 1989. Kiinteistön kaikki jätevedet (wc-jätevedet ja pesuvedet) johdetaan kahden betonisen saostussäiliön kautta maahanimeytykseen pohjavesialueella.

Kiinteistön talousvesi otetaan omasta kaivosta, joka on puhdistettu vuonna 2003.

Viemäriin liittymisvelvoitteesta

Vesihuoltolain 10 § (muutos 22.8.2014/681) mukaan *vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin.*

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

- 1. kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai*
- 2. kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.*

Kiinteistö [REDACTED] ei sijaitse viimeisimmän käytettävissä olevan taajama-alueajauksen (YKR 2022) mukaisella taajama-alueella ja kiinteistöllä on vesikäymälä. Tällöin asiaa tutkitaan yllä olevan pykälän 1)–kohdan mukaisesti selvittämällä jätevesijärjestelmän rakentamisajankohta ja nykyinen laatu ja kunto sekä täyttääkö nykyinen järjestelmä ympäristönsuojelulain vaatimukset.

Luokitelluilla pohjavesialueilla jätevesien käsittelyjärjestelmän on tullut olla ympäristönsuojelulain (527/2014) 154 b §:ssä ja 156 c §:ssä säädetyn mukainen, sekä täyttää kunnan ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset viimeistään 31. lokakuuta 2019. Ympäristönsuojelulain mukaan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan antaa perustason puhdistusvaatimusta ankarampia vaatimuksia, jos ne ovat välttämättömiä paikallisten ympäristöolosuhteiden vuoksi.

Laukaan ja Hankasalmen kunnan 20.6.2022 voimaan tulleiden ympäristönsuojelumääräysten mukaan *pohjavesialueilla talousjätevesien imeyttäminen maahan on kielletty. WC-jätevedet on johdettava umpisäiliöön tai rakennettava kuivakäymälä. Pesuvesien jätevesijärjestelmän on oltava tiivis ja puhdistetut jätevedet on johdettava ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle.*

WC-jätevesien ja harmaiden jätevesien yhteiskäsittelyn edellytyksenä on jätevesijärjestelmän tiiviys ja puhdistettujen jätevesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Koska kiinteistön jätevesijärjestelmä ei ole kunnan ympäristönsuojelumääräysten tai ympäristönsuojelulain vaatimusten mukainen, kiinteistöllä on vesikäymälä ja kiinteistö sijaitsee Ristimäen vesiosuuskunnan viemäriverkoston hyväksytyllä toiminta-alueella, tulee liittymisvelvollisuus viemäriverkostoon voimaan vesihuoltolain 10 §:n 1 ja 3 momentin nojalla.

Kiinteistön omistajia on kehotettu liittämään kiinteistö viemäriverkostoon 16.5.2023 ja 4.12.2023 päivätyillä kehotuksilla. Kehotuksia ei ole noudatettu, viimeisimmän kehotuksen määräaika on kulunut umpeen 15.5.2024.

Vesijohtoon liittymisvelvoitteesta

Vesihuoltolain 10 §:n (muutos 22.8.2014/681) mukaan *taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos:*

- 1. kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä; ja*
- 2. kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.*

Kiinteistön kaivovedestä ei ole tehty laatututkimusta. Tarkastuksen jälkeen kiinteistön omistajilta on pyydetty kirjallista selvitystä kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisajankohdasta ja talousveden laadusta vesijohtoon liittämismahdollisuuden arvioimiseksi. Selvitystä ei ole 16.5.2023 päivätyistä selvityspyynnöistä ja 4.10.2023 päivätyistä kehotuksesta huolimatta toimitettu, minkä vuoksi kiinteistön osalta ei ole voitu tarkastella taajama-alueen ulkopuoliseen sijaintiin liittyvää vesijohtoon liittämismahdollisuuden lievennystä. Tämän vuoksi kiinteistön liittämisestä vesihuoltolaitoksen vesijohtoon on annettu 4.12.2023 päivätty kehoitus. Kehotusta ei ole noudatettu, liittymiskehotuksen määräaika on kulunut umpeen 15.5.2024.

Kuuleminen

Kiinteistön omistajia on kuultu 7.6.2024 päivätyllä yhteisellä kirjeellä liittämismääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi. Kyseinen kuulemiskirje on korvattu molemmille kiinteistön omistajille erikseen toimitetuilla 18.6.2024 päivätyillä kuulemiskirjeillä. Kirjeet olivat muutoin sisällöltään samanlaiset.

Kuulemiskirjeessä on tuotu esille, että selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisua. Samalla kiinteistön omistajille varattiin vesihuoltolain 29 §:n mukainen neuvottelumahdollisuus.

Selitys on saapunut 11.8.2024. Selityksessä on kerrottu kiinteistön omistajien taloudellisesta tilanteesta. Lisäksi selityksessä todetaan tilanteen olevan epäoikeudenmukainen, koska vain muutamat talot on otettu tarkastukseen. Selityksessä viitataan myös pohjavesialueella sijaitsevaan ampumarataan. Selityksen tarkempi sisältö käy ilmi päätöksen oheismateriaalista.

Esityslistan ohessa:

- Muistio tarkastukselta 11.5.2023
- Selitys kuulemiseen 11.8.2024

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, puh. 050 573 1168